ETICKÝ KÓDEX NOS-OSF

Etický kódex predstavuje súhrn zásad, ktoré vyjadrujú základné hodnoty organizačnej kultúry a smerovanie NOS - OSF. Týmito etickými zásadami sa riadi každý člen správnej rady (ďalej len „SR"), správca a tiež zamestnanci a spolupracovníci nadácie (ďalej len „pracovníci"). Etický kódex je súčasťou organizačného poriadku nadácie a je to verejne prístupný dokument. Porušenie etického kódexu môže viesť k vylúčeniu zo správnej rady a je považované za závažné porušenie pracovnej disciplíny zamestnancom nadácie.

Nadácia otvorenej spoločnosti Bratislava / Open Society Foundation / NOS-OSF je nezávislá, nestranícka inštitúcia, ktorá vyznáva presvedčenie, že základom demokracie je otvorená spoločnosť. NOS-OSF vykonáva svoju činnosť pre verejný prospech a podľa platných právnych noriem.

Otvorená spoločnosť
Vo filozofickej rovine koncept otvorenej spoločnosti vychádza z toho, že ľudské poznanie je nedokonalé a že nikto nemá konečnú pravdu. Reálne je otvorená spoločnosť charakterizovaná vládou práva, rešpektom k ľudským právam, menšinám a názorom menšín, rozdelením moci a trhovou ekonomikou.

Každý pracovník NOS–OSF musí byť stotožnený s princípom otvorenej spoločnosti a zároveň dbať/konať tak, aby neohrozil dobré meno nadácie. Ďalšími kritériami pre prácu v NOS–OSF je vedieť, ako presadiť ciele nadácie v definovaných oblastiach a kapacita pracovať kolegiálne s ostatnými pracovníkmi nadácie. Práca v správnej rade je založená na prestíži osobností, spojení s inštitúciami alebo profesiami, alebo prvkami v spoločnosti, s ktorými si nadácia želá spolupracovať pri realizácii svojich programov.

Nezávislosť
Hoci nadácia víta spoluprácu s vládami, pretože môžu facilitovať programy nadácie a podpora vlád zväčšuje dosah programov nadácie, správna rada musí dohliadať na to, aby tieto vzťahy nezasahovali do nezávislosti nadácie. Nadácia si musí zachovať slobodu podpory programov, ktoré môžu vyvolávať kritiku vlády, ako napríklad podpora nezávislosti a rozličnosti médií, programov na boj proti korupcii a snahy v oblasti ľudských práv, podpory marginalizovaných skupín a pod. Princíp nezávislosti sa musí uplatňovať aj pri partnerstve a spolufinancovaní.

Nestranícksť
Hoci podpora konceptu otvorenej spoločnosti môže byť považovaná za politickú - v najširšom zmysle tohto slova – je podstatné, aby nadácia nebola stranícka a aby ani nevyvolávala dojem straníckosti. Táto požiadavka vylučuje tých pracovníkov z pôsobenia v NOS-OSF, ktorí sú ústavnými činiteľmi.

Konflikt záujmov
Podporovanie princípov otvorenej spoločnosti si vyžaduje, aby príležitosť získať podporu bola rovnako otvorená všetkým v krajine, a nie vymedzená alebo čiastočne vymedzená pre uzavretú skupinu. Základným princípom pracovníkov NOS–OSF je preto deklarácia každého *skutočného* a/alebo *potenciálneho* konfliktu záujmov. Pod skutočným konfliktom záujmov sa rozumie materiálny záujem v programoch / projektoch podporovaných nadáciou alebo rodinné vzťahy s osobami v organizácii, o ktorej sa rozhoduje. To isté platí aj v prípadoch, keď nadácia nakupuje tovar alebo služby. Potenciálny konflikt záujmov zahrňuje všetky situácie a okolnosti, kedy môže vzniknúť dojem, že pracovníci NOS–OSF si navzájom podporujú svoje osobné záujmy, a to i napriek tomu, že nejde o skutočný konflikt záujmov.

Rozhodovacie orgány musia pozostávať alebo prevažnej miere pozostávať z osôb, ktoré nemajú nijaké osobné materiálne záujmy v programoch podporovaných nadáciou. Vo výnimočných prípadoch, keď rozhodovacie orgány chcú podporiť projekt, v ktorom má jej člen materiálny záujem, musí sa obrátiť na nadriadenú inštanciu a požiadať o záverečné schválenie rozhodnutia. To znamená že správca, projektový manažér sa obráti na správnu radu, prípadne správna rada sa obráti na dozornú radu, aby rozhodla. Ak sa tak rozhodovací orgán rozhodne, spolu s projektom musí poslať aj zdôvodnenie dôležitosti a odporúčania projektu.

Členovia rozhodovacích orgánov sa zaväzujú konať v súlade s etickým kódexom. Pravidlá môžu byť upravené podľa potrieb jednotlivých programov, ale musia obsahovať minimálne nasledovné ustanovenia:

a) všetky informácie o projektoch sú dôverné a nesmú byť zverejnené pred jeho realizáciou,
b) členovia SR musia dbať na dobré meno nadácie,
c) nesmie prísť ku konfliktu záujmov, pričom pod konfliktom záujmov sa rozumie nasledovné:
    - ak člen SR nemôže zostať nezaujatý a objektívny pri posudzovaní predloženého projektu, pretože sa rozhoduje medzi záujmom nadácie a svojím osobným (skutočný konflikt záujmov);
    - ak člen SR alebo jeho príbuzný, blízky priateľ, obchodný spoločník má finančný záujem na udelení grantu alebo uzavretí zmluvy alebo na rozhodovaní pri verejnom obstarávaní nadácie (skutočný konflikt záujmov);
    - ak člen SR alebo jeho príbuzný, blízky priateľ, obchodný spoločník má obchodnú spoluúčasť so žiadateľom o grant alebo je jeho potenciálnym kontraktačným partnerom alebo sa dostane do iných konfliktov súvisiacich s lojálnosťou voči nadácii, ktoré môžu ovplyvniť rozhodovanie v nadácii. Platí to aj v tom prípade, keď nejde o osobný finančný prospech člena SR z príslušného grantu (skutočný koflikt záujmov);
    - ak člen SR je verejnosťou asociovaný s predkladaným projektom/inštitúciou a môže vzniknúť dojem, že si podporuje svoje osobné záujmy (potenciálny konflikt záujmov)
d) je na svedomí jednotlivých členov SR, aby priznali svoju zaujatosť, zainteresovanosť, skutočný či potenciálny konflikt záujmov. Ak však napriek predchádzajúcim opatreniam (zostavenie komisie) dôjde ku konfliktu záujmov, postupuje sa nasledovne:
    - v prípade priamej zainteresovanosti/zaujatosti, t.j. skutočného konfliktu záujmov je člen vylúčený z diskusie o projekte a projekt s obsahovým odporúčaním musí byť odsúhlasený vyššou inštanciou;
    - v prípade nepriamej zainteresovanosti/zaujatosti, t.j. potenciálneho konfliktu záujmov (napr. odborný garant projektu) vysvetlí svoj postoj komisii, ktorá rozhodne o jeho účasti na diskusii.
e) ak člen SR niektorý z týchto bodov poruší, môže byť uvoľnený zo SR na základe návrhu správcom, programovým manažérom alebo iným členom SR.

Transparentnosť a rovnosť podmienok

Princíp otvorenosti sa presadzuje aj v grantovom procese, a to tak, aby metódy a pravidlá grantovania boli čo najobjektívnejšie, transparentné, v súlade s platnými normami, a aby potenciálni uchádzači o grant mali rovné podmienky so svojou žiadosťou o grant.

Tento etický kódex sa aktualizuje v dvojročných intervaloch a schvaľuje ho SR.

Čestne prehlasujem, že som bol/bola oboznámený/á s Etickými pravidlami NOS-OSF a budem ich dodržiavať.